

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE*

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

ÚJ CÉLOK—RÉGI UTAK

A zsinati reformtörekvések, valamint az egyre élesebben elkülönülő evangélikációs mozgalmak kétségtelemé teszik, hogy a mozdulatlanság és álbékesség korszaka egyházunk életében letűnőben van. Akár tetszik, akár nem, új döntésekre való felszólítás szól felénk.

Jóllehet ez végeredményben magának az élő Istennek az ügye, minthogy emberek között megy végbe, az emberi lét ismerős bélyegei rajta kiütözköznek.

Látnivaló ez azon is, hogy a megoldás útjain egyelőre párhuzamosan két tábor megy előre. Az egyikbe tartoznak azok, akik az egyház megújítását tudatos és időszerű reformok által óhajtják elérni. A másik csoport a Lélek által vezetett megújulás szent kiszámíthatatlanságában bízik s hangoztatja, hogy nem foltozgatásról, hanem előről való kezdésről van szó.

Azzal a súlyos teológiai feltétellel, hogy az egyházban a forradalmiság csak a megtérést jelentheti, mondhatjuk, hogy ma nálunk van egyházi-reformista és egyházi-forradalmi irányzat.

A tisztánlátás végett szükséges, hogy a kettő között ne árnyalati, hanem lényegbeli különbséget lássunk. Még akkor is meg kell különböztetni őket, ha a törekvések lendületében egymás szóhasználatát egyszóval kölcsönvennék.

Hitem szerint Isten kezében mind a kettő hasznos eszköz lehet és a tárgyilagossá szemlélődés páholyából nem lehet köztük értékbeli különbséget tenni. A történeti példák tanulsága szerint reformista előfutárok nélkül nem következtek be még azok a nagy fordulatok sem, amelyek különben élesen tagadták a reformokkal való felmenő rokonságukat. A történelmi jellegű eszmélkedés így arról győz meg, hogy sem letagadni, sem elkenni nem lehet az ilyen tünetkezéseket. Komolyan kell számolni velük.

E sorok írójában az a meggyőződés érlelődött meg, hogy — akár dicséretnek, akár vádnak tekintsek egyesek — az igazán forradalmi jellegű megújulás hívei az „evangélikáció” jelszava köré csoportosulnak. Az evangélikációról adott definíciók azért olyan széjjelűzők, mert jóval több áll e szó mögött, mint egy majdnem elfelejtett újszövetségi ígértései karizmának, vagy módszernek régi jogaiba való visszahelyezése. Látásom szerint a belőlől való, pneumatikus megújulás széles programja kapott itt elnevezést — „pars pro toto”.

Ezzel szemben, vagy ha úgy tetszik, ezzel párhuzamosan fut az a vonal, amely a jelenlegi egyházi struktúra lehetséges meghagyása mellett, jól megfontolt reformokkal kívánna segíteni. Egy reformista szájában, még az evangélikáció sem ugyanazt jelenti, mint a másik táborban. Itt ez is csak egyfajta tatarozás a sok közül.

De ahogy eszközök lehetnek e törekvések az Isten kezében, úgy engedve saját külön kísértéseiknek, a Sátán is fegyvert kovácsolhat belőlük. A reformisták nagy kísértése, hogy úgy az egyház problémáit, mint általában az üdvösség kérdését eldologiasítsa, kívülől szemléli és bűnös fölénygel kezelik. A „bölcsegek keresőket” (I. Kor. 1: 16 kk.) juttatják eszünkbe. Viszont az evangélikáció táborában a kísértéseknek engedve, a Lélek nagy tényeit dologiasítják el s a megértés emléke körül való guggonúlással méltán hívják ki nemcsak a náluknál is gyarlóbbak ellenszenvét, de egyúttal az Isten ítéletét is. Ők ilyenkor a „jelkivánókra” hasonlítanak s elsikkad közöttük a nagy lehetőség: a keresztről való beszéd.

A két irányzat nem önmagában jó vagy rossz, hanem aszerint, amint kísértéseiknek ellenállva, teljesítik az idők szerint számukra kiszabott feladatot. Sok hasznuk közül egyet emeljünk ki: az egyik csoportnál több a pásztori szeretet s a másikban nagyobb a prófétai bátorság.

Bár semmiféle emberi mesterkedés a közöttük levő különbséget el nem tüntetheti, a kölcsönös érintkezés sokkal keresztyénibb is lehetne. Hiba, hogy a másiknak inkább a karikatúrát látják maguk előtt. A reformistákban az üres kagylóhéjnak tekintett „intézményeket” féltő embert látják; az evangélikáció munkásában a szent gőg, szektárius elszigetelődés és látszólag indokolatlanul jó pénzügyi érzék tulajdonosát vélik felfedezni.

Azonban a nyelvtöretéseknél sokkal komolyabb az a kilátástalannak látszó vita, amelyet az atyai örökség felett folytatnak. Vajjon arról van-e szó, hogy az ú. n. névleges keresztyének nagy tömegeiből az evangélikáció mozgalmá kihalássza azokat, akik megtérésük után fel tudják venni az általuk felajánlott szabványos kegyességi életformákat; majd magára hagyja azokat, akikről az amerikai valláslelektan egyelőre úgy beszél, mint „egyszerszületettekről”? Ha így volna, akkor a magyar református egyház tradicionalista és pietista részekre hasadna széjjel.

En ugyanis az „evangélikáció” jelszavával, vagy ha úgy tetszik, sikkóletével jelzett törekvés legtisztább hivatalát abban látom, hogy a XX. század extravertáltságra hajlamos emberei között hirdesse és terjessze Krisztus anyaszentegyházában a Lélektől lelkedző keresztyén élet bensőségét, szent „esse non videre”-jét. Ebből következik, hogy ez a „megújulás” addig is, amíg Magyarországon valami gigantikus méretű egyetemes megtérés nem következik be, nem szemlélődő, félrehúzódozó, sarokban kegyeskedő, hanem elsősorban is mindenek felett szüntelen tevékenykedő munkaközösség lehet. Ha olyan közösségek kialakítására fordítja energiáját, amelyekben túlteng az inaktív „együttimádkozók” aránya, menthetetlenül a szekta és pietizmus labirintusába fog tévedni.

El kell következnie nézetem szerint rövidesen az időnek, amikor az evangélikáció mozgalmá — nagy térítői missziójának szem előtt tartása mellett — a saját portáján nagyobb rendet igyekszik létrehozni s nem engedi, hogy a lelki kenyér mellett lelki cirkusjátékot keresők, elkülönült önelégültek, régi bűnök exhibicionistái, átütő erejű személyiségek majmolói, szavaiknak kegyes zsargonná züllesztői, szóval torzszülöttei és karikatúrái egy komoly és szent vállalkozásnak hitelvesztetté tegyék nagy ügyüket. Az öskeresztyén gyülekezetben munkálkodó evangélikák hamar megindították ezt a küzdelmet: utasítások tömegét találjuk az apostoli levelekben.

Ma még jobb megoldást nem látok a magam számára, mint azt, hogy az evangélikáció táborában levőknek feltétlen joguk van arra, hogy megmondják: ki tartozhat az ő munkatársi közösségükbe. De hogy hol van a már misszionált és még misszionálandó tömegek határa az „atyai örökségben”, azt végső fokon nem dönthetik el. Őnekik nem különszakadva, hanem benneélve kell működniök egy földi egyházban, ahol konkoly is van a tiszta búza között.

Egyébként a szoroson vett evangélikáción olyan karizmatikus bizonyosságtelt érték, amely abból indul ki, hogy az újjászületés és megszentelődés örömteli valóság a megszólaló számára is. Ezek a beszédek nemcsak teológiailag nem valami értékesek, de gyakran egyszerű bibliaismeret világánál sem hibátlanok. Mégis van bennük valami többlet. Gyülekezeteink néha már azon is álmélkodnak, hogy közérthető módon beszélnek az evangélikátorok és nevének nevezik a gyermeket. Szónokmesteremberek már ennek a leckének is jó hasznát vehetnek. Az evangélikációban olykor hemzsegő „megtörtént esetek”, lehetnek sületlenek, erőltetettek; a kiéhezett népek mégis kellőleg érzékeltetik a közelvaló evangéliumot.

Szenes László.

* Ennek a számnak a szerkesztéséért Dr. Ferenczy Károly felel.

A Magyar Református Keresztyén Egyház ügyeiről

Meglátásaimat, tapasztalataimat írom meg úgy, amint azt egy közönséges ember tudja megírni a következőkben.

1. Zsinatunk a mai összetételében nem az Úr igéje szerint van; de nem is demokratikus. Mert saját maga kizárta kebeléből az egyháztagok nagy többségét. Csak Írástudókból van megalkotva. — Az nem melegség, hogy a presbitériumból indult ki. Mert a presbitériumban csak annyi történik, hogy a lelkészelnök a hivatalos jelöltet ajánlja s a presbitérium reá mondja: „Igen”. Mivel az Egyházi Törvény kimondja, hogy csak érettségit tett egyháztagot lehet megválasztani, ezzel kizárja kebeléből a vámszedőket, a halászokat. Pedig Jézus azokat hívta el a szolgálatra. Elhívta ugyan Sault is, az izig-vérig való farizeust és írástudót is, mert Ő nem személyválogató. És Ő a kövekből támaszthat fiakat. Bizony nem demokratikus a mostani Zsinat, mert kizár kebeléből minden közönséges embert. Pedig bizony az egyszerű, közönséges emberek közt is van értelmes és buzgó hívő. Megírok csak egyetlen példát. Amióta a demokrácia az ő eleven életét éli, igen sok politikai gyűlést tartanak falun és városon! Amelyeken a többi között igen sok buzdító szó volt a termelésről. Ezekben egy alkalommal az előadás közötti időben megjegyezte egy öregebb egyszerű ember, „oly sokat beszélnek a termelésről, pedig mi csak munkások vagyunk és a felettünk lakozó gondviselő Isten a termelő”. Ezt az írástudók sokféleképpen elmagyarázgatják. De az öreg közönséges ember megállapítása, úgy is írhatnám *hittétele*, mégis igaznak marad.

Tehát vannak a közönséges emberek közt is értelmesek, akik megállnák helyüket még a Zsinaton is. Máté, a vámszedő írta meg a Jézus történetét. Péter, a halász alapította Isten Szent Lelke segédje által az első Keresztyén Gyülekezetet. Tehát nagy bűn az, hogy az egyháztagok nagy többségét kizárták a Zsinatból. Így a mostani Zsinat nem az Úr igéjén nyugszik. Csak ha majd beküldhetik a gyülekezetek az értelmes vámszedőket és buzgó halászokat, akkor lesz összetétele a Zsinatnak az Úr igéjén nyugovó és demokratikus.

2. A címkérdés. Református Egyházunk életében a címzés sem nem evangéliumi, sem nem demokratikus. Egyik egyházköztségben a presbitérium megszólítása így hangzik: „Nagytisztelétű és Méltóságos Egyháztanács!” Hát ebben csak az Elnökség van megszólítva, mellőzve az evangéliumi lélek, csak a világi gondolat használódik. És így megy a Cím az egész egyházi vonalon. Nagytisztelétű, Főtisztelétű, Méltóságos, Nagyméltóságú. Sőt még a Kegyelmes titulustól sem riadnak vissza. Pedig a mi Urunk Úr Jézus megelégedett a „Mester” megszólítással is. A többi megszólítás mind isteni munkája után nyilvánult meg. Tessenek meggondolni, ha most úgy jönne közibénk, mint egykor a jeruzsálemi templomba ment, nem-e görösebb korbacsal verne reánk a titulások miatt és méltán. Tehát elégedjék meg az egyház minden vonalon és téren a Tiszteletes Uram! Tiszteletes Egyháztanács! Tiszteletes Zsinat! megszólításokkal. Ennél én szebb és illendőbb titulust nem tudok. Erre példát is mutatott Ágoston Sándor.

3. Egyházi tisztségeink elnevezése is igen rossz és nem evangéliumi, „Lelkészi” jó, „Világi” nagyon rossz. Én úgy tudom, hogy a lelkész az egyház tagjait pásztoralja. Így a tisztségre egyháztagokat választanak és nem világít. (Sajnos, hogy igen sokszor nagyon is világít.) Tehát a

helyes megnevezés ez lehet: „Egyház-tanácsbíró” és így a többi is. Azért okvetlen hagyassék ki és ne használtassék az egyházi életben a *világi* elnevezés vagy cselekmény; még az egyházi sajtóból is törölni kell. Micsoda visszataszító az a lélekre, midőn a sajtó így írja, N. N. *lelkész* után N. N. *világi* mondott ilyen és ilyen beszédet. Hát nem szebb az, hogy N. N. *egyháztag* tartott igen szép, buzgó beszédet.

4. Egyháztagságról. Igen sokan és sokat írtak az Úr igéje nyomán, de csak az Írástudók, úgy, hogy mind azt a szép gondolatokat csak a láthatatlan Anyaszentegyházban valósíthatók meg, arélyet a szíveket és veséket vizsgáló Isten ítélhet meg, de ember nem. Mi pedig gyarló emberek itt időben és térben élünk. A látható Keresztyén Egyházunk is időben és térben van. Így tagjait valahogyan idő és térbelileg gondolva és mégis az Úr Igéje nyomán kell megjelölni vagy megnevezni. Azért én most, mint egyszerű, közönséges ember, hadd írjam meg gondolataimat a *Látható Egyháztagságról*. Meglátásaim és tapasztalataim nyomán. Az úgynevezett *Konfirmáció* — igen szép és helyes magyar szóban „Hitvallás-előkészítés”, „Hitvallástétel” — 15—18 éves életkorú ifjúságon gyakoroltassék. És az akkor tett fogadalom 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 éves életkorban megújítatnék. Még a szolgálatot tevő lelkész ez időkorban tartozna megújítani. Az első fogadalomtételkor minden fogadalmat tevő tagsági könyvecskét kapna, melybe minden fogadalmi idő bejegyeztetnék, egyházi bélyegzővel és egy vagy két presbiter aláírásával látandó el mindenkor mint ellenőrzés. Az úrvacsorával való élés — épűgy, mint a fogadalomtétel — a tagsági könyvbe beírandó lenne s ellenőrizendő lenne. Az úrvacsorával való élés meghatározatnék, hogy minden egyháztag évenként legalább egyszer vagy kétszer tartozik vele élni. Ezek az egyháztagok kötelesek az egyház fenntartásának terheit viselni, mégpedig nem zúgolóddással, de kész örömmel. Ezeknek a feltételeknek eleget tevő egyháztagoknak az egyházban szokásban levő egyházi szertartások, minden stóla vagy külön díjazás nélkül részökre kiszolgáltatandó volna. És gyermekeik vallásos oktatásban, nevelésben neveltetnének. Akik pedig nevezett feltételeknek eleget nem tennének, azok az egyház kebeléből kizárhatatnának. És semmiféle egyházi szertartásban nem részesülhetnek, bármilyen magas díjat fizetnének is. Ha ezeket a feltételeket az egyház felállítaná kebelében, úgy a mostani sok közönyös tag meggondolná magát és még lehetne és lenne is belőlök buzgó, hívő és áldozni tudó tag is. Gondolkozzunk azon, hogy a legkisebb egyletecske vagy közösség is állít tagjai elé feltételeket, úgy a Református Keresztyén Egyház is állíthat feltételeket tagjai elé, mégpedig hozzáillő méltókat.

5. A vallás- vagy hittanantásról. — A baptisták gyermekeiket, ahol van reá mód, a református iskolába járatják. Hol — az államiban is — a hittanórán, vagy hittanvizsgán a legjobb feleleteket a baptista gyermekek adják. Miért? Mert azok nem csak oda „engedik”, de oda is „viszik” gyermekeiket az Úr Jézushoz. És ha pirul is bele a református orcám, de így kell megírnom, mert ez a valóság. A reformátusok kevés kivétellel nem foglalkoznak gyermekeik lelkével, mindezt az iskolától várják. Ezután úgy kell cselekedni a református szülőknek is gyermekeikkel, mint a baptisták cselekednek. De nézzük csak tovább a nagyon szomorú

és fájdalmas jelenségeket. Naponta lehet olvasni a gyilkolásokat, rablásokat, sikasztást, csalást, lopást, gyűlölködést, mások vagyoni és erkölcsi megkárosításokat és ezernemű rossz- és bűncselekvéseket. S akik ezeket cselekszik, azokat gyermekkorukban megkeresztelték *szokásból*. A kötelező hittanantásra is eljártak muszájból. És mégis gonoszak. Bizony így van ez. Volt alkalmam meggyőződni arról is, hogy a gonoszlelkű gimnazista miként rontotta meg a másik gyermeket is a kötelező hittanórán és utána. Úgy-e nem helyes rothadt almát egy kosárba tenni az egészséges almával, mert azokat is elrontja. A gondos kertész és háziasszony lehetőleg elválogatja egymástól.

6. Szeretnék a keresztségről egy külön cikket írni. De most csak a szokásban levő keresztszülei intézményről írok. — A keresztszülei intézmény teljesen bibliai alapot nélkülöző intézmény. Ennek alig van látható, vagy éppen nincs is látható haszna vagy java. Sőt sok félreértésre ad okot, nagyon sok téves gondolatokat szül. Olykor sok felesleges költséget okoz a keresztszülőnek. Felesleges lakomát rendeznek. Aztán a keresztszülőket igen sokszor nagyon és társadalmi osztály szerint választják. Rendkívül sok oldalhajításai vannak, melyekről számos humoros és szomorú eseteket tudnék írni. Ezekben több az illetékes vezetők is gondolkodtak. Így hozták meg a keresztszülei fogadalmat. Hol a feltett kérdésekre igen sokszor a bábanéni felel. De kérdem, hogy a keresztszülő eleget tud-e tenni fogadalmának? Bizony nem! Ott volt Rákosi Jenő, aki maga megírta a Pesti Hírlapban, több mint kétezer keresztyén-gyermeke volt. Ott volt Horthy stb. . . . Tehát ha van gyermekkeresztség, úgy vigye el gyermekeit a *hívő* apa és *hívő* anya. Ők magok tartásuk a keresztség alá. S ők tegyenek magok fogadalmat, mégpedig sokkal erősebbet, mint most, mint a keresztszülőre ugyanúgy készítsék elő a szülőket — havonként egyszer, vagy negyedévenként —, ne úgy ráncigálják elő a sákramentumot, mint most, mint az úrvacsoravételhez a vele élni óhajtókat. Így a keresztszülei intézményt, mint nem bibliai alapút és így feleslegest, mielőbb szüntessék be.

7. A lelkészek díjazását a tanárokéval kell osztályozni vagy sorolni, melyet egy országos pénztárból kell fizetni. Ha egyforma lesz a fizetésük vagy díjazásuk, úgy a lelkészválasztási kérdés is meg lesz oldva. Mert akkor nem lesz túlekedés a jobb javadalmazásért. A lelkészválasztást csak meghívás útján lehet megejteni. Pályázat útján semmiképpen nem. Mert mindenki mondhatja, hogy ő alkalmas a meghirdetett állásra, csak a lelkész nem, mert ő Isten szolgája. Neki alázatosan meg kell várni a felszólítást az áldott szolgálatra.

A felsorolva megnevezett ügyeket így látom és így tudom.

Ha azért a Református Keresztyén Egyház bibliai alapon van, úgy a legnehezebb kérdést is ki kell neki bírni. „Amelyik rendszert nem szabad bírálni, az idővel elkorcsosodik.” Nem akartam bírálni. Csak reá mutatni óhajtottam.

Most tehát a Biblia, az Evangéliom és a demokrácia alapján, de teljes tisztelettel kérem ezen írásom szíves közlését.

Horváth bácsi.

A szerkesztő megjegyzései.

A cikk írója Horváth Károly atyánkfia, egyszerű, de példás hitbuzgóságú és egyházhűségű kiskörművesmester, lapunknak legalább harminc éve megbecsült kedves munkatársa. A mezőtúri egyházi életben évtizedeken át végzett

IRODALOM

Sipos Károly nagyrábéi lelkipásztor **Megtartás magasztalása** címmel De profundis, Bizonytalanságban, Mérik a földet, Újjáépítünk, Templomunk a harcok óta, Magyar nők békeköszöntése, Jönnek a foglyok főbb címek alatt szeptemberre megjelentetni szándékozik a Sylvesterkiadásban megjelent Hallgatás szoltára c. könyve megjelenése óta írt versei közül vallásos estéken, iskolai és egyéb ünnepélyeken felhasználható, szavalásra alkalmas, a lelkiébredés szolgálatába állítható eddig másutt meg nem jelent verseit: előjegyzőknek, akik e szándékukat Sipos Károly, Nagyrábé, Bihar megye címre augusztus 15-ig bejelentik, kedvezményes 5 Ft előjegyzési áron, amit a könyv kézhezvételekor az azzal érkező csekk-lapon kell befizetni. A könyv bolti ára 8 Ft lesz. A könyv tiszta jövedelme a harcok során súlyosan megrongálódott nagyrábéi templom helyreállítása szent céljait fogja szolgálni.

Walter M. Horton: **Die amerikanisohen Kirchen während des zweiten Weltkrieges.** Zürich, 1946. 72 lap.

Az Egyházak Világtanácsának ajándékképpen e könyvet a tiszántúli református egyházkerület 110 példányban megkapta azzal, hogy könyvtárak, németül tudó lelkészek és tanárok közt ossza szét. E könyv így közkincs lesz elég széles körben, mégis nem mehetünk el mellette tartalmi ismertetés nélkül, hogy azok is tudjanak róla, akik eredetiben — illetve: az eredeti német fordításában — nem olvashatják.

Amerikától a háború éve alatt teljesen el voltunk zárva s a szellemi kapcsolat felvétele a mostani években kezdődhetett csak meg. Ezért örülünk mi különösen ennek a könyvnek, mivel megtudjuk belőle, hogy a távoli Nyugat egyházai mit hirdettek és mit tettek a háború éveit alatt.

Itt Európában mi — elismeri a könyv az előszóban — küzdöttünk egy pogány szellem ellen, az igazi egyház nehéz küzdelem árán és után győzött is és megtisztult, de legtöbb helyt templomai lerombolva, gyülekezetei szétszórva és sok nélkülözés közt vannak; ott ők aránylag csendben dolgozhattak egy olyan államban, ahol az egyház munkája elé semmi akadályt nem gördítettek. Igaz ugyan, hogy náluk a felekezetek száma 156, tényleg azonban mégis egység van a különböző felekezetek munkája között. Nagyon érdekes az a statisztikai tény is, hogy a „szigorú” egyházak lélekszámban való növekedése sokkal nagyobb volt a háborús évek alatt, mint a nagyletszámú, tehát kevésbé szigorú egyházaknál. — Jellemző az is, hogy az egyház és az állam szétválása teljes — ott mindig az is volt —, az egyház azonban állandóan foglalkozik a közélet és a szociális helyzet kérdéseivel s az állam az egyház e tevékenységét nemhogy megakadályozná, hanem szívesen meghallgatja az egyház álláspontját a döntő nagy kérdésekben.

A háború kérdésében az egyház kifejezetten pacifista nézetet hirdetett a második világháború kitörése után is. E pacifizmus azonban az izoláció ellen volt: Amerika vesse latba erkölcsi erejét, hogy a háborút mielőbb fejezzék be és tartós békét teremtsenek. Amikor azonban Németország megtámadta Oroszországot, a helyzet megváltozott. Nagyarányú gyűjtést rendeztek a németek által támadott országok megsegítésére. A háborúba való belépésük pedig törvényben biztosították, hogy aki lelki-

ismereti okból nem kíván tényleges frontszolgálatot teljesíteni, az civilszolgálatot teljesíthessen odahaza. A háborút azonban ekkor is csak „unnötige Notwendigkeiten”-nek tekintették, amely nem bűn, hanem pokol: előbbi bűnöknek következménye és büntetése. S jellemző az is, hogy egyházi lapok szabadon nyilatkoztak a nagy városok katonailag dícsért bombázása ellen! Ők tudták és hirdették is, hogy tökéletesen igazságos háború nincs s a háborúban való részvétel két rossz közül a kisebbik rossz vállalása csak. Ezért nem magasztalták a háborút, azt nem is nevezték „totális”-nak, mert tudták, hogy Isten nem az egyik vagy a másik háborús fél pártján van, hanem a jó minden hatalma mellett és a gonosz minden hatalmassága ellen — bármely országban.

A békeproblémát illetően az egyházak nézete egységes volt s jellemző, hogy az egyházi vezető férfiakat gyakran hívták meg a Fehér Házba, hogy fejtsék ki nézetüket. Az egyházak külön bizottságot alakítottak a tartós és igazságos béke kérdésének tanulmányozására és több helyt jöttek össze e nagy kérdés megbeszélésére. Az Egyesült Nemzetek (UNO) tervezetét az egyházi közvéleményben támogatták és támogatják. — A béke érdekében Európa gazdasági megsegítésére tervet dolgoztak ki.

Az egyházak egysége szempontjából is nagy lépéssel haladtak előre. A hasonló felekezeteket próbálják egyesíteni, két vagy több különböző felekezetet összeolvasztani, minden — vagy legalábbis több — protestáns — és lehetőleg a görögkeleti — egyházak interkoffeszionális együttműködését próbálják megvalósítani vallási, nemzeti és ökumenikus kérdésekben és próbálnak együttműködést elérni a zsidókkal, a római katolikusokkal és más vallási csoportokkal, akik kívül vannak az ökumenikus mozgalmon.

Az egyházak belső élete tisztult és erősödött. Igen jelentős mértékben emelkedett az egyházi folyóiratok előfizetők száma, a biblia is eddig nem tapasztalt nagy mértékben fogyott. Nagy misszionáriusok — mint Stanley Jones — nem végezhetvén munkájukat a külföldön, ott-hon evangélizáltak igen nagy eredménnyel. A nevelés kérdésében érzik a bibliaismeret hiányát, mivel náluk az iskolában vallásitanítás nincs, ezért a háború alatt megkezdték a hétköznapi vallásitanítást is a lelkészek és erre a célra kiképzett laikusok vezetésével. A tanításban különösen nagy súlyt helyeznek a biblia, az egyháztörténet és a hittan ismeretére. Az egyházak nagy bel- és külföldi munkát végeznek és a szociális kérdések igazságos megoldásában is mindig vezető szerepük van.

A *theológiai irodalom* igen magasnívójú és jellemzőleg olyan kérdésekkel foglalkozik, hogy a mindennapi élet küzdőterére fényt és meleget árasszon, tehát nem csak „szakkérdéseket” tárgyal. Lefordították a mai angol nyelvre az Újtestamentomot, kiadták angolul Kierkegaard összes műveit. Igen sok könyvet szeretnénk itt felsorolni, amelyeknek megjelenése ott is valóságos esemény volt és amelyet olyan jó lenne nekünk is olvasnunk és megkapnunk. Az újabb *theológiai irodalom* visszatérő témája: az egyház radikális megújulásának szükségessége. *Theológiai* és elfordultak az antropocentrizmustól és erősen közelednek a Kierkegaard—Barth—Brunner-i *theológiai* gondolkodás felé s a régi szokásos amerikai optimizmust pedig balgatagnak nevezik. Az ökumenikus kérdés *theológiai* főproblémájuk.

Sz. G.

szerény, de nagyraértékelt hitébresztő és egyházépítő munkát. Rákoscsabán, Rákos-u. 11. alatt lakik s az ottani egyházi életben is, aggastyán léteire buzgón munkálkodik. Cikkének közlésére nagy súlyt helyezünk, avval a lényegben egyetértünk s egyes pontjaira a következő megjegyzéseket tesszük:

Ad 1. Az egyházi törvényben (1933. évi I. tc. 158. §) az van, hogy a Zsinat nemlelkészi képesítésű tagjait azok közül kell választani, „akik teljes középiskolát végeztek vagy azzal egyenlő értékű műveltséggel bírnak”. Tehát nincs szó „érettségiről” pusztán. Már a régebbi Zsinatoknak is voltak olyan tagjaik, akiknek nem volt érettségijök, így pl. a tanítók, de mások is. A mostani zsinati választások alkalmával pedig általános elvvé volt téve, hogy a középiskolával egyenlő értékű műveltséget széles értelemben kell felfogni. Így került be a mostani zsinati póttagok közé — akiből előbb-utóbb rendes tagok lesznek — legalább 6—8 derék gazdaember és más, középiskolát sohasem végzett egyháztag és presbiter, akik közül többen már a Zsinat legutóbbi ülésén is résztvettek. A mostani zsinati választások sem úgy történtek, ahogy az igen tisztelt szerző tudja, hanem úgy, hogy az összes presbitériumok fel voltak szólítva alkalmas jelöltek ajánlására, az egyházkerületi elnökösek ezeket az ajánlásokat mind figyelembe vették s a zsinati tagsági helyekre nemcsak egy-egy, hanem több jelöltet is ajánlottak, így a presbitériumoknak módjuk volt minden egyes tagsági hely betöltésénél válogatni. A következő zsinati választásokon bizonyára még tágabb mértékben fog ez a szempont érvényesülni s meglesz a módja — akár a jelenlegi törvény keretei közt, akár annak módosításával —, hogy a presbitériumok ki tudják válogatni a nem iskolai végzettség szerint, hanem hitvalló keresztyén élet, egyházi buzgóság és általános műveltség szerint legalkalmasabb zsinati tagokat.

Ad 2. Teljesen egyetértek a cikkíróval, mint már nagyon sokszor megírtam.

Ad 3. Hasonlóképpen.

Ad 4. A cikkíró megszívlelendő gondolataival lényegileg azonos határozatokat hozott legutóbbi zsinati ülésünk.

Ad 5. A kötelező vallásitanítás kérdésében is leszögezte álláspontját Zsinatunk. Azzal bizonyára egyetért a cikkíró, hogy nem tekinthető igaz egyháztagnak, aki gyermekét keresztyén és egyházi vallásitanításban nem akarja részesíteni.

Ad 6. A keresztszülői intézmény felől régesrég vita van. A nagy reformátusok általában véve nem helyeselték. Mélius Péter pl. hevesen hadakozott ellene. Úgy, ahogyan ma van, csakugyan nem felel meg a Szentírásnak és a szent keresztség méltóságának. A gyermekkeresztség evangéliumi újraértékelésével kapcsolatban ezt is erős revízió alá kell venni.

Ad 7. A lelkészeknek országos pénztárból folyósítandó egyenlősített fizetésére valamikor esetleg sor kerülhet, de ennek a kérdésnek nagyon sok ága-boga van. Érdekes, hogy azokban a nyugati protestáns egyházakban, ahol a lelkészeket ilyen központi pénztárból fizetik, újabb időben kényszerítő okokból kezdenek visszatérni a helyi gyülekezet által adott személyi pótlékok rendszerére. — Az, hogy lelkészt csak meghívás útján lehessen választani, nagyon biblikus gondolat s a legtöbb nyugati református egyházban régóta fennálló gyakorlat.

Fogadja Horváth Bácsi lapunk őszinte köszönetét s olvasóink atyafiúi áldás-kívánatait.

H Í R E K

A debreceni református Dóczy-leány-nevelőintézet internátusa a nyári továbbképző tanfolyam idejére szállást ad kb. 10 református tanítónőnek mérsékelt díjazásért. Hozni kell üres szalmazsákot, takarót (pokrócot), lepedőt és kispárnát. Szívesen válaszol az igazgatóság: Kossuth-u. 33. sz.

A Dóczy-intézet internátusa a jövő iskolai évben teljes létszámmal nyílik meg. Saját tagozatai: leánygimnázium és általános iskola (minden modern nyelvvél, reál- és humán-tagozat), ipari középiskola, tanítónőképző és gyakorló iskola, polgári iskola általános tagozattal, elemi iskola.

Felvesz ezenkívül a városi kereskedelmi leányközépiskolába járó tanulókat és egyetemi hallgatókat is. Felvételi díj 60 forint. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatóság.

A gimnáziumba és tagozataiba az előjegyzés folyik. Előjegyzési díj: 20 forint.

Nagyrabén vallásos esték perselyéből és önkéntes adományaiból az 1946—47. mukaév II. félévében közel 1000 Ft gyűlt be a harcok során megrongálódott templom helyreállítására.

Ignéczy Sándor, szabolcsbácskai lelkipásztort a magtermelők országos szövetsége Budapesten, június 14-én helyettes elnöknek választotta meg. Magtermelés szempontjából az országot három körzetre osztották s Északkelet-Magyarország körzetének vezetésére is Ignéczy Sándort kérték fel.

Esperesválasztás az érmelléki egyházmegyében. A királyhágómelléki egyházközségbe tartozó érmelléki egyházmegye egyházközségei nagy szótöbbséggel Kalmár István bályoki lelkipásztort választották meg esperesé. Az új esperes beiktatását Csernák Béla püspök fogja végezni július közepén. A megválasztott esperes testvérbarátja Kalmár Gyulának, a debreceni egyházközség gazdasági gondnokának, sógora Dr. Erdélyi Sándornak, a debreceni egyházközség főjegyzőjének.

18 éves liceumi osztályt végzett, nehéz körülmények között élő leány ellátása fejében, mint családtag mindennemű háztartási munkát vállal augusztus végéig. Érdeklődők a Nyiregyházi Ref. Leányliceum igazgatóságához forduljanak.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Apagy református iskolaszéke pályázatot hirdet véglegesen betöltendő IV. sz. tanítói állásra, valamint II. sz. hadifogoly tanítója helyettesítésére huszonegy napos határidővel. Fizetés törvényszerű.

A beregdaróczi református egyházközség iskolaszéke a II. sz. tanítói állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Fizetés államsegéllyel törvényes.

Debrecen református egyházközség 21 napi határidővel pályázatot hirdet az üresedésben levő egy tanítói és két tanítónői, további nyugdíjazástól feltételezeten megmegüresedő, valamint jóváhagyástól feltételezeten újonnan szervezendő szakos tanári állásokra (magyar nyelv- és irodalom, történet; természetrajz, föld- és néprajz, az ember élete; természettan, mennyiségtan, vegytan; magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv). Utóbbi állásokra pályázhatnak férfi és női tanerők. Elegendő pályázó hiányában ezen állások szakvégtettségű, vagy általános képesítésű tanítókkal is betölthetnek. Fizetés törvényes. Kötelesség: egy vagy több osztály vezetése, esetleg külön díjazásért kántori teendők végzése, egyházi mun-

kában részvétel. Lakást az egyházközség nem biztosíthat. Szabályszerűen felszerelt kérvények a Református Egyházi Hivatalhoz, Debrecen, Kálvin-tér 17. sz. adandók be. A miniszter úr fenntarthatja magának a jogot, hogy az új állásokat kinevezéssel a pályázók közül tölti be, ezért a kérvényben megjelölendő, hogy az újonnan szervezett állásokra is pályázik-e. Az állás a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó. A megválasztott a Debreceni Református Tanítók Segélyegyesületének kötelezett tagja. A pályázók csak az iskolaszék tagjainál tehetnek látogatást. A kérvények beadása előtt kívánatos az iskolaszéki előadót — Nagy Pál, Szabó Kálmán-u. 35. — felkeresni, ki bővebb felvilágosítással szolgál.

A debreceni református Kollégium tanítóképzőintézete gyakorló általános iskolájában megüresedett tanszékre az államsegéllyel feltételezeten pályázatot hirdet. Pályázni lehet tanítóképzőintézeti, középiskolai tanári, polgári iskolai tanári vagy gyakorlóiskolai képesítéssel rendelkező tanítói oklevéllel. Akinek tanítói oklevelén kívül lelkészi oklevele is van, előnyben részesül. Pályázati határidő a megjelenéstől számított három hét.

Hajdúszoboszló református iskolaszéke pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett IV. és V. számú férfitanítói állásokra, valamint a lemondás folytán megüresedett Angyalháza-tanyai férfitanítói állásra. Fizetés törvényszerű. Pályázati határidő 21 nap. Felszerelt kérvények fenti címre küldendők. Állások szeptember elsején elfoglalandók.

A hajdúböszörményi református Boeszkai-gimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet a következő tanszékekre: 1. a gimnáziumnál egy angol-francia. 2. A gimnáziummal kapcsolatos általános iskolánál egy magyar-latin, egy magyar-orosz és egy mennyiségtan-fizika tanszékre. Pályázhatnak középiskolai oklevéllel bíró tanárok és tanárnők. Pályázati határidő 1947 augusztus 15.

Ibrányi református egyházközség pályázatot hirdet férfitanítói állásra 21 napi határidővel. Fizetés törvényes. Kötelessége reábizott osztály vezetése, belmissziói munkában segédkezés, kántor akadályoztatása esetén helyettesítés. Vasút, orvos, villany van. Válaszbélyeges kérvények Református Iskolaszék, Ibrány küldendők.

Kötegyán református iskolaszéke 21 napi határidővel pályázatot hirdet a IV. számú tanítói állásra egyelőre helyettesként, későbbi véglegesítéssel. Javadalom: föld, termény, 32 értékegységben.

Kúmadarasi református általános iskola iskolaszéke pályázatot hirdet egy megüresedett férfitanítói állásra. Nők is pályázhatnak. Fizetés törvényes. Az államsegély 80%-os. Pályázati határidő 21 nap.

Kisújszállási református egyház iskolaszéke pályázatot hirdet az egyik üresedésben levő tanyai tanítói állásra. Javadalom törvényes, kötelesség: iskolai munkán kívül, egyházi munkában segédkezés. Kétfőn felszerelt pályázati kérelmek augusztus 5-ig nyújtandók be.

Mezősas református iskolaszéke pályázatot hirdet V. számú tanítói állására. Helyi javadalom 10%. Pályázati határidő 21 nap. Férfiak, nők is pályázhatnak.

Makó református egyházközsége általános iskolájához pályázatot hirdet magyar-történelem-, számtan-fizika-, természetrajz-földrajz-szakos rendes és egy helyettesítő tanári, egy rendes és két helyettesítő tanítói állásra. Mellékszakosok előnyben. Fizetés és kötelesség törvényszerű. Pályázhatnak férfiak és nők. Határidő 21 nap.

Nagygée református iskolaszéke 21 napi

határidővel pályázatot hirdet kántortanítói és II. számú tanítói állásra.

A nádudvari refo.mátus egyházközség pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett V. sz. tanítói állásra törvényes határidővel. Ha erre az állásra helybeli választatnék át, úgy a XII. sz. állásra történik választás, mely utóbbira pályázhatnak férfiak és nők.

Nyírbogdány református iskolaszéke 21 napi határidővel pályázatot hirdet II. sz. tanítói állásra.

Nyírmada református egyházközsége 21 napi határidővel pályázatot hirdet átválasztás folytán megüresedett II. számú férfitanítói állásra. Helyi javadalom 10%. Kántor helyettesítése kötelező. Kötelesség törvényszerű. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. Felszerelt kérvények Lelkészi Hivatal címre küldendők.

Ófehértó református egyháza 21 napi határidővel pályázatot hirdet lemondással megüresedett kántortanítói állásra. Iskola kéttanerős. Javadalom: lakás, kert természetben, 18 hold föld haszonélvezete 34 értékegységben (fele kántori), megfelelő államsegély. Kötelesség: kijelölt osztályok tanítása, ifjúsági egyesület, énekkar vezetése, belmissziói munkában segédkezés, betegség esetén lelkész helyettesítése. Bemutakozás csak vasárnapokon önköltségen előnyös.

Papos református iskolaszéke pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett kántortanítói állásra. Helyi javadalom: föld, termény 10 értékegységben. Fizetékiegészítő államsegély. Háromszobás modern lakás. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Lelkészi Hivatal, Papos, u.p. Jármí (Szatmár m.) küldendők.

Püspöktele református egyházközsége lemondástól feltételezeten pályázatot hirdet I. sz. tanítói állásra. Javadalom törvényes. Kötelesség díjlevél szerint. Kántori szolgálat szükséges külön díjazással. Állás szeptemberben foglalandó el. Háromheti határidő alatt pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Kiszombor küldendők.

Püspöktele református egyházközsége a II. sz. tanítói állásra hadifogságban levő tanítójának helyettesítésére 21 napos határidővel pályázatot hirdet. Állás szeptemberben foglalandó el. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Kiszombor küldendők.

Szentes református iskolaszéke általános iskolájánál nyugdíjazás folytán megüresedett VII. számú férfitanítói állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Helyi hozzájárulás 30%. Természetbeni lakás nines. Kántori oklevéllel rendelkezők előnyben részesülnek. Az állás jogerőre emelkedés után azonnal elfoglalandó. Kérvények Református Iskolaszék, Szentes címre küldendők.

Tiszaroff református iskolaszéke 14 napos határidővel pályázatot hirdet népiskolájánál lemondás folytán megüresedett III. sz. férfitanítói állásra. Fizetés: lakás, kert, 10% helyi javadalom, többi államsegély. Kötelesség díjlevél szerint. Kántori oklevél előnyben.

Tornyospálca (Szabolcs m.) református iskolaszéke 21 napos határidővel pályázatot hirdet 1942-ben eltűnt III. sz. tanítójának helyettesítésére. Pályázhatnak férfiak és nők. Állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Tuzsér református iskolaszéke pályázatot hirdet általános iskolájának III. sz. újfaluji férfitanítói állására. Határidő 21 nap.

Újszentgyörgy református társegyházközség pályázatot hirdet egytanerős népiskolájában lemondás folytán megüresedett tanítói állásra. Fizetés törvényszerű. Tanításon kívül kántori szolgálatok. Belmissziói munkák lelkész utasításai szerint. Nők is pályázhatnak. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Iskolaszék, Tomajmonostor küldendők.

K Ö R L E V E L E K

1897—1947. szám.

TÁRGY: Nyári munkavállalása a tanulóknak.

Valamennyi tanintézet igazgatóságához és iskolaszéki elnök urakhoz.

Tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából közlöm, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 85,793—1947. III. ü. o. szám alatt valamennyi tankerületi főigazgató és tanfelügyelőhöz a következő rendelkezést intézte:

„Értesültem arról, hogy a tanulók nyári munkavállalással szeretnék biztosítani a jövő iskolai évben folytatandó tanulmányaikat. Megkeresésemre a Szakszervezeti Tanács utasítja a szakszervezeti munkaközvetítőket, hogy a tanulóknak nyári munkavállalásra adjanak engedélyt.

A tanulóifjúság nyári munkavállalását annál inkább is örömmel támogatom, mert a munkások között eltöltött nyári vakációjuk az anyagiakon kívül demokratikus öntudatukban is szép eredménnyel járhat. Kívánatosnak tartom ezért, hogy az iskolák igazgatói a tanulók figyelmét felhívják a nyári munkavállalás lehetőségeire és arra a komoly magaviseletre, amelyet az iskolai tanulmányaikat folytató ifjúságnak a munkások között tanúsítaniuk kell.“

1920—1947. szám.

TÁRGY: Egyházkerületi járulékok befizetése.

Az egyházközségek presbitériumaikhoz és az esperes urakhoz.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházkerületi közigazgatási járulékot az 1947. évre lélekszámonként 4 fillérben állapította meg, tehát jóval kevesebb összegben, mint az 1946. évre. Ez csak abban a bizonyos reménységben volt lehetséges, hogy az egyházközségek az 1946. évi hátralékos járulékaikat ebben az évben a folyó évi járulékkal együtt maradéktalanul be fogják fizetni.

Egyházkerületi közgyűlésünk kimondta azt is, hogy azok az egyházközségek, amelyek az 1946. évi járulékot az 1947. évi járulékkal együtt 1947. október 1-ig befizetik, azok a két évre megállapított lélekszámonkénti 14 fillér helyett csak 12 fillért fizetnek. Ez a kedvezmény 1947. október 1 után megszűnik. Természetesen ez a rendelkezés vonatkozik azokra az egyházközségekre is, akik az 1946. évi járulékot már befizették. Ha ezek 1947. október 1-ig a folyó évi járulékot befizetik, lélekszámonként mindössze 2 fillért tartoznak fizetni, október 1 után azonban már 4 fillért kell fizetniük.

Komolyan és nyomatékosan felhívjuk az egyházközségek presbitériumait s azok elnökségeit, hogy e kötelezettségüknek feltétlenül tegyenek eleget és egyházkerületi közigazgatási járulékaikat 1947. október 1-ig az egyházkerületi pénztárba fizessék be.

Az egyházkerületi pénztárnok urakat felhívjuk, hogy a befolyt járulékokat folyamatosan utalják át az egyházkerületi pénztárba s ne várják azt, hogy nagyobb összeg gyűljön össze, hanem az e címen befizetett járulékot minden esetben három napon belül küldjék tovább; október 3-án pedig készítsenek pénztári zárlatot s azt küldjék be az egyházkerületi pénztárba, azzal a kimutatással, hogy mely egyházközségek tettek eleget kötelezettségüknek és melyek a hátralékosok. Az október 3-a után feladott járulékösszegeknél már a kedvezmény nem vétetik figyelembe.

Felhívjuk az esperes urakat, hogy a járulékok befizetésére az egyházközségeket saját hatáskörükben is hívják fel és a befizetéseket ellenőrzik, s amennyiben azt tapasztalják, hogy valamely egyházközségben nem a költségvetési összeg arányában befolyt befizetések szerint eszközölték az egyházkerületi közigazgatási járulék beküldését, ott a feyelmi eljárást a presbitérium elnöksége ellen azonnal indítsák meg.

1941—1947. szám.

TÁRGY: Szénrendelésnél felár fizetése.

Valamennyi tanintézet igazgatóságához.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 91,346—1947. II. sz. a. kelt leirata alapján közlöm az érdekeltekkel, hogy az Anyag- és Árhivatal folyó év május 19-én kelt 153,126—1947. III. 6/3. sz. értesítésében foglaltak szerint a rendszeresen állami segélyben, vagy állami támogatásban részesülő iskolák és internátusok, valamint egyéb intézmények — éppen úgy, mint az állami iskolák és állami intézmények — szénrendelésénél a 14%-os felár fizetésére nem kötelezhetők.

2005—1947. szám.

A kebelbeli lelkipásztorokhoz és a közép- és középfokú iskolák igazgatóihoz.

Most hagyta el a sajtót Paál Joób és Radó Antal szerkesztésében és kiadásában „A Debreceni Felámadás“ c. kötet, amely szemtanúk előadása, hiteles emlékirati és naplóféljegyzések nyomán azt adja elő, hogy 1944. őszén történt összehozásunk után miként indult meg Debrecenben és a Tiszántúlon az új magyar állami, társadalmi, gazdasági, művelődési élet alapjainak lerakása, hogyan állott elő a káoszról a rend, a csüggedésből az új életremény, a zsibbadtságból a munkavágy. A kötet hézagpótló s eddig sehol nem publikált anyagot szolgáltat nemzetünk egyik legnagyobb sorsfordulója történetéhez. Az egyházi élettel kapcsolatos eseményekhez Révész Imre püspök maga szolgáltatotta az adatokat. Ugyanő átengedte a kötet

céljára naplóféljegyzéseiből azokat a közérdekű részleteket, amelyek a debreceni rend megteremtésére, a Tiszántúl egyéb helyeivel való kapcsolatok felvételére, a debreceni ideiglenes nemzetgyűlés és ideiglenes magyar kormány megalakítására vonatkoznak. Ezeknek az eseményeknek ugyanis a püspök tanúja, bizonyos tekintetben — pártpolitikailag mindvégig érdektelenül — részese is volt. A püspök éppen ezért a mű szerkesztőinek felkérésére kefelevonatban az egész könyvet átnézte s minden olyan részlet, amely az ő szemlével s a református egyházi élettel kapcsolatos, az ő általa approbált szövegben jelent meg. A könyv előszó helyett Révész Imre püspöknek azt az imádságát közli, amelyet a nemzetgyűlés megnyitását megelőzően, a Kollégium Oratóriumában rögtönzött istentiszteleten mondott el. Ez az imádság a nagy nyilvánosság számára itt tétetik először közzé. A mű, a mellett, hogy teljesen hiteles és felettébb érdekes történeti adatok tömegét tartalmazza, alkalmas nagyon sok közkeletű félreértés eloszlatására, éppen református egyházi vonatkozásban is. A 384 lapra terjedő díszes kiállítású hatalmas kötet ára fűzve 80 forint, félvázonkötésben 100 forint. Megrendelhető a Méliusz vagy bármely más könyvkereskedés útján. Megszerzését az egyházi és iskolai könyvtárak számára — mostani anyagi lehetőségeik mértéke szerint — szívesen ajánlom.

2009—1947. szám.

TÁRGY: A gimnáziumi különbözetű érettségi vizsgálatra vonatkozó rendelet értelmezése.

A középiskolák igazgatóságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 88,093—1947. szám alatt valamennyi tankerületi főigazgató úrhoz intézett rendeletének alábbi másolatát tudomásulvétel céljából közlöm:

„Adott esetből kifolyólag a 4290—1945. M. E. számú rendelet 4. §-ának értelmezésével kapcsolatban az alábbiak közlését tartom szükségesnek:

A sikertelen kiegészítő teljes érettségi vizsgálatot a Gimnáziumi Érettségi vizsgálati utasítás 28. §-a és 29. §-ában megállapított módon lehet javítani, illetve ismételni.

Az a tanuló, aki a kiegészítő részleges érettségi vizsgálaton 1 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a legközelebbi határidőben ebből a tárgyból egy ízben javítóvizsgálatot tehet. Ha ez a vizsgálata sem sikerül, érettségi vizsgálatra nem bocsátható többé.

Az a tanuló tehát, aki a kiegészítő részleges érettségi vizsgálaton egynél több tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, kiegészítő érettségi vizsgálatra nem bocsátható.“

2024—1947. szám.

TÁRGY: Hazatért hadifoglyok lelkipánczozása.

A nagytiszteletű lelkipáncztor urakhoz.

Hadifoglyaink egyre nagyobb arányú s a családi és a gyülekezeti közösségeket egyaránt megörvendezettető visszatérésével kapcsolatosan szükségesnek tartom, hogy a kebelbeli gyülekezetek lelkipáncztorait szeretettel felkérjem a következőkre:

A gyülekezet, mint szeretetközösség, mutassa meg, hogy nemcsak távollétükben törődött velük azzal, hogy imádkozott értük és felvette itthoni szeretteik gondját, hanem most, a hazajövetel után is mindent megtesz az érdekükben. — A hazatérteket különös páncztori gonddal és felelősségérzettel fogadja mindenütt páncztor és a gyülekezetet és esetleges elhelyezkedésük érdekében, anyagi támogatásra szorultságuk esetén mindent tegyünk meg értük, hogy idehaza egy percre se érezzék magukat elhagyatottnak, vagy kárvallottaknak.

2040—1947. szám.

TÁRGY: Versenytárgyalási hirdetések közzététele.

Valamennyi tanintézet igazgatóságához.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 98,267—1947. V. ü. o. szám alatt a tankerületi főigazgatókhoz intézett rendeletének másolatát tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából az alábbiakban közlöm:

„Felhívom főigazgató urat, hogy a tankerületében levő, rendelkezésem alá tartozó gimnáziumok, tanító(nő)képzőinté-

zetek és óvónőképzőintézetek igazgatóival az alábbiakat közölje:

A Gazdasági Főtanács 3417—1947. sz. átiratában közölt állásfoglalása szerint költségkímélés, különösen pedig a papírral való takarékoskodás érdekében meg kell szüntetni azt a jelenlegi gyakorlatot, hogy a megrendelő hivatalok a versenytárgyalási hirdetményeket a Közzsállítási Értesítőn kívül a napi sajtóban is közzéteszik.

Felhívom, ezért hogy a versenytárgyalási hirdetményeknek a Szabályzat 35. §-ának rendelkezésein túlmenő közzététele mellőzze és a versenytárgyalási hirdetményeket e § 7. pontja értelmében szaklapokban is csak akkor tegye közzé, ha a közzsállítási jelentősége (a szállítandó cikk vagy munkálat különleges természete, illetve a közzsállítási magas értéke) ezt feltétlenül indokolttá teszi. A helyi lapokban való közzététele csak a területileg korlátozott versenytárgyalás hirdetésnyél szükséges. A közzsállítási értesítőn, valamint az önkormányzatok hivatalos kiadványain kívül történő hirdetésszerűen díjazott közzététele — a fentebb említett kivételtől eltekintve — a közzsállítási értékére és a közzsállítási tárgyának természetére tekintet nélkül mellőzni kell.“

2049—1947. szám.

A lelkipáncztor urakhoz!

Az ORLE elnöksége ez évben kisebb körre kiterjedő s így a nagyobb elmélyülést biztosító körzeti konferenciák rendezését vette tervbe. A terv szerint egyházkörmületünkben 18 körzeti ORLE konferencia megrendezése remélhető.

Ezeket a konferenciákat — amelyek a lelkipáncztori szolgálattal s azon keresztül a gyülekezeti élet meggazdagodásának biztonnyal Istentől megáldott alkalmi-

lesznek, illetőleg az azokon való részvételt — szeretettel ajánlom a lelkipáncztor testvérek figyelmébe.

2053—1947. szám.

TÁRGY: Az árdragításról szóló 8800—1946. M. E. sz. rendelet közzlése az iskolák igazgatóival.

A közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 98,864—1947. V. sz. alatt valamennyi tankerületi főigazgatóhoz intézett rendeletének másolatát tudomásulvétel céljából közlöm:

„A Gazdasági Főtanács 4626—1947. sz. határozata szerint a közhivatalokban működő tisztviselőknek minden eszközzel támogatniok kell a gazdasági kormányzatnak az árdragítások ellen irányuló tevékenységet. Felhívja ezért a figyelmet a 8800—1946. M. E. sz. rendeletre, melynek értelmében azok a közhivatalnokok, akik a közzlétele és anyaggazdalkodás körébe tartozó feladatok ellátása során az őket terhelő köteleységüket szándékosan megszegik, az említett rendelet 17. §-ába ütköző büntető rendelkezés hatálya alá esnek.

Felhívom főigazgató urat, hogy a Gazdasági Főtanács fenti határozatát a tankerületében levő és rendelkezésem alá tartozó gimnáziumok, tanító(nő)képzőintézetek és óvónőképzőintézetek igazgatóival közölje.“

Debrecen, 1947 július 12.

A püspök helyett:

Ferenczy Károly,
egyházkerületi főjegyző.